

5. 12 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* na vyšším gymnáziu rozšiřuje a upevňuje poznatky o vývoji činností a myšlení člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je dosažení vyššího stupně historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, jevů a vztahů mezi nimi, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny od konce 18. až do konce 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace a jejich kořenů (antické dědictví, křesťanství, rozvoj plurality, demokracie a parlamentarismu). Vědomí těchto hodnot je nutnou přípravou žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii. Důležité je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují studentům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Studenti jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím národních dějin, dějin širších regionů i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* v RVP a má být povinným vyučovacím předmětem minimálně v prvních dvou ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia či čtyřletého gymnázia. Navazuje na znalosti a dovednosti, které studenti získali na nižším stupni gymnázia či v 6. – 9. ročníku základní školy. Na naší škole se vyučuje povinně ve třech ročnících v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin) v odborné učebně dějepisu a v kmenových třídách.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2	2	0

Výuka překračuje rámec jediného předmětu, dotýká se vlastně všech předmětů i průřezových témat, protože se zabývá vývojem jakéhokoliv konání člověka. Každému vyučovacím předmětu tedy pomáhá poznat vlastní minulost a vývoj a zařadit ho do kontextu s jinými předměty a činnostmi, K preferovaným organizačním formám výuky patří výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů především v Evropě, ale i dalších kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k všelidským hodnotám, především ale k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času i historického prostoru
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku, hledání kořenů současných společenských jevů v minulosti
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost

- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí, vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadě potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizích jazyků a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis.

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Podporuje rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa.
- Učí studenty různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- Učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, z historických pramenů a na internetu.
- Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učí studenty správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňuje individuální přístup k žákovi, motivuje k učení. Při hodnocení používá spíše prvky pozitivní motivace.
- Jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním ve svém oboru rozšiřuje svůj pedagogický obzor a snaží se badatelskou činností shromáždit a veřejně prezentovat nové poznatky ve svém oboru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- Učí studenty rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- Učí studenty při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učí studenty základům logického vyvozování a předvídaní důsledků z analýzy historických faktů.

- Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Učí studenty vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problémů.
- Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.
- Průběžně monitoruje, jak studenti řešení problémů prakticky zvládají.
- Jde příkladem - učí se lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- Vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění a prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
- Klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.
- Vede studenty k tomu, aby s porozuměním používali odborného jazyka.
- Vede studenty k porozumění sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci atd.
- Ve výuce podporuje používání cizích jazyků a moderních informačních technologií.
- Vede studenty k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Přípravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Důsledně vyžaduje dodržování pravidel chování na školních a mimoškolních akcích.
- Jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty, veřejně prezentuje své (např. regionální historické) výzkumy.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- Vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Vede studenty k reálnému posuzování svých fyzických i duševních možností, ke schopnosti sebereflexe.
- Učí studenty stanovit si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
- Minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- Učí studenty pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.
- Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

- Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Učí studenty odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho korigovat.
- Vede studenty k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- Jde příkladem tím, že podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.
- Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- Vede studenty k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.
- Vede studenty k posuzování událostí a vývoje veřejného života, ke sledování, co se děje v jejich bydlišti a okolí, učí je zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Učí studenty informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě.
- Učí studenty promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování.
- Vede studenty k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Učí studenty uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, vede je k takovému rozhodování a jednání, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturní a materiální výtvořiny minulosti, ale aby je sami aktivně chránili.
- Vytváří a upevňuje v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím, vede je ke spoluvytváření tohoto bohatství.
- Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků a taktéž netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učí studenty chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytnout ostatním pomoc.
- Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích.
- Neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření.
- Jde příkladem v plnění svých povinností.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

- Chová se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje a vyžaduje, aby se oni chovali k němu.

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- Vede studenty k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vede studenty cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.
- Vede studenty k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Vede studenty k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály atd., podporuje používání cizích jazyků.
- Vede studenty k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.
- Seznamuje studenty se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování.
- Mění pracovní podmínky, studenty vede k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Učí studenty usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.
- Seznamujeme studenty s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Učí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- Učí studenty chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.
- Jde příkladem, příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku).
- Prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oborech dějepis, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- Důsledně dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a k témuž vede i studenty.
- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis

ÚVOD DO STUDIA HISTORIE

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
- 1.2. rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí interpretace

PRAVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura
- 2.2. vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti
- 2.3. zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku

STAROVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace
- 3.2. objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy
- 3.3. popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin

STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti
- 4.2. definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích
- 4.3. charakterizuje základní rysy vývoje na našem území
- 4.4. vymezení specifika islámské oblasti
- 4.5. vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu

POČÁTKY NOVOVĚKU

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady
- 5.2. porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
- 5.3. popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj
- 5.4. vymezení základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů

- 5.5. posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 6.1. určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
- 6.2. na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
- 6.3. posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
- 6.4. vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů
- 6.5. charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace
- 6.6. vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období

MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914 - 1945

Očekávané výstupy

žák

- 7.1. charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky
- 7.2. uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku
- 7.3. vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit
- 7.4. vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil
- 7.5. popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury

MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY

Očekávané výstupy

žák

- 8.1. charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty
- 8.2. vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi

- 8.3.** porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
- 8.4. popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
- 8.5. objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě
- 8.6. vymezení základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje

Dějepis - kvinta a 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje předmět historie a její specifika jako vědy - orientuje se v dějepisné mapě - vyhledává informace a historické prameny, umí je rozlišit a využívat (knihovny, muzea, archívy) - rozliší a seřadí vývojové typy člověka - popíše způsob obživy a pravěké nástroje a vysvětlí neolitickou revoluci - rozená výrobky nejstarších zemědělců dle druhu i opracování - popíše rodovou společnost vznik náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve a které začali užívat nejdříve kovy, uvede důsledky užívání kovů - uvede některá archeologická naleziště u nás - dle možností se zúčastní exkurze na experimentální archeologické pracoviště – praktická zkušenost - vysvětlí důvod a místo vzniku prvních států - mapa - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu v oblasti materiální i duchovní kultury - popíše způsob života ve staroorientálním a antickém státě - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států, zdůvodní řeckou kolonizaci a její důsledky - rozliší spartské a athénské zřízení (aristokratická a demokratická vláda), zná výsledky řecko – 	<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) - doba bronzová - doba železná - stěhování národů a barbarská Evropa v době římské <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Izrael, Persie, říše Chetitů, Indie, Čína) - počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací, Židé a judaismus - antické Řecko (Mykénské, homérské, archaické a klasické období, řecká demokracie, vzdělanost a kultura, doba Alexandra Makedonského a helenismus) - starověký Řím 	<p>B, ŘR, PP, Pv2, PS, PÚ, V</p> <p>ŘR, B, T, Ú, PÚ, PP, V, Pv2, PS, E, DC, R</p> <p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, DC, DF</p>	<p>OVO : 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p>

<p>perských válek a peloponéské války a válek Alexandra Makedonského</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - doloží, jak se z Říma stalo impérium, zhodnotí významné osobnosti a události v řím. dějinách - vysvětlí úlohu křesťanství a odkaz římské kultury - porovná vývoj západořímské a východořímské říše <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je stěhování národů (využití map), uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - využije dokumentů a mapy pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - vysvětlí vznik západních států v Evropě - uvede znaky románského a gotického slohu, příklady staveb, vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu za Lucemburků - posoudí události stoleté války - zhodnotí úlohu reformátora Jana Husa, popíše způsob boje husitů a význam husitství pro prosazování plurality ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - (vývoj Říma do ovládnutí Itálie, krize římské republiky, římské císařství, počátky křesťanství, římská kultura, krize a rozpad říše západořímské) - naše země a Evropa v době římské <p>Středověk Raný a vrcholný</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>vytváření středověké Evropy</i> - (franská říše a oblast západní, byzantsko – slovanská oblast, východní a střední Evropa – první státní útvary na našem území) - <i>islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze</i> - <i>křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství</i> - <i>venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace</i> - <i>vzdělanost a umění středověké společnosti</i> 	<p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, V, DC, DF</p>	
--	--	---	--

- zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, jednotu bratrskou, stavovský stát za Jagellonců			
---	--	--	--

Dějepis - sexta a 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere hlavní znaky a příklady památek renesanční kultury ve světě i u nás, objasní pojem humanismus a jeho projevy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - objasní pojem: absolutní monarchie, stavovská monarchie, parlamentarismus v Anglii - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam díla - vysvětlí pojem osvícenství a absolutní a konstituční monarchie - zhodnotí vliv osvíenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy, uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - aplikuje poznatky o osvíceném absolutismu a zhodnotí význam uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí důsledky reforem 	<p>Počátky novověku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance a humanismus, reformace - počátky česko – uherského soustátí, postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí - zámořské plavby - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - absolutismus, stavovství a parlamentarismus - barokní kultura, politika, náboženství <p>Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvícenství - osvícenský absolutismus v Evropě a v rakouské monarchii - velká revoluce – francouzská revoluce 1789 – 1799, vznik USA, rok 1848 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>OVO : 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociální komunikace - Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí - Životní prostředí regionu a České republiky <p>PT: Mediální výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše boj za nezávislost (USA) a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád, stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů, porovnává utváření dalších novodobých národních společností (hlavně slovenské, německé a italské) - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek, provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí vzestup jednotlivých velmocí a jejich imperiální politiku, nástup Ruska mezi velmoci - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - zhodnotí vzájemné střetávání velmocí, porovná diplomatické a vojenské úsilí a vznik bloků před 1. světovou válkou - porovná změny v životním stylu, změny technické a sociální na přelomu století - zhodnotí kvalitativní i kvantitativní nárůst vzdělanosti a umění přelomu 19. a 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století 		<ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich význam
---	---	--	--

Dějepis - septima a třetí ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - vysvětlí příčiny revoluce v Rusku, bolševickou ideologii - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické směry v ČSR, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - vysvětlí nárůst poválečné revoluční vlny, objasní vznik a cíle fašistického hnutí - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize, porovná různé cesty řešení krize (USA, německý fašismus, vlády Lidové fronty atd.) - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - uvede sled hlavních válečných událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky 2. světové války - popíše život v protektorátě, zhodnotí 	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914 - 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředek vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>OVO : 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí

<p>organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků a letců</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - objasní komunistický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - zdokumentuje a porovná vnitřní situaci Maďarska v roce 1956 a Československa v roce 1968 - porovnává konflikty ve světě po 2. světové válce (např. Blízký východ), přiblíží vznik státu Izrael - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - seznámí se s pojmem „perestrojka“ a objasní snahu o změnu systému, přiblíží pád komunistických režimů - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - zachytí proces evropské integrace a jeho význam - posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, televizi atd. a vyhledává informace o globálních problémech moderní společnosti 	<p>Moderní doba II. – soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky, sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Životní prostředí regionu a České republiky PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií - Role médií v moderních dějinách
---	---	---	--